

Programowanie Komputerów II

Rozwiązanie problemu komiwojażera za pomocą algorytmu genetycznego.

Autor Mateusz Łabuń

Prowadzący dr inż. Tomasz Moroń

Rok akademicki 2019/2020

Kierunek Teleinformatyka

Rodzaj studiów SSI Semestr 3 Grupa 1

Termin oddania sprawozdania 30.01.2020

1 Treść zadania

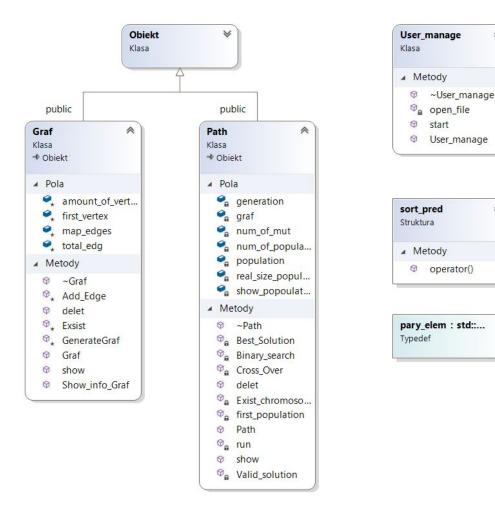
Napisać program który rozwiąże problem komiwojażera za pomocą algorytmu genetycznego. Przyjęte zostały tutaj pewne założenia w celu sprecyzowania zasad działania programu:

- Każdy wierzchołek w grafie jest połączony ze wszystkimi pozostałymi wierzchołkami.
- Komiwojażer przechodzi przez każdy wierzchołek tylko raz.
- Droga jaką wyznaczy program zaczyna się w wybranym punkcie np."A" oraz się w nim kończy.

2 Struktury Danych

W programie wykorzystano podział na klasy oraz zastosowano polimorfizm. Logika aplikacji została odseparowana od komunikacji z użytkownikiem. Dodatkowo użyto mapę par, w której punkty pomiędzy którymi występuje krawędź są kluczem a wartości są odległością pomiędzy nimi.

3 Specyfikacja

Poniższy obrazek przedstawia poglądowo diagram klas użytych w programie.

Program jest uruchamiany z linii poleceń jednak bez argumentów wejściowych ponieważ możliwe są dwa warianty:

Pierwszy to automatyczna generacja grafu oraz przeprowadzenie całego algorytmu na losowo wygenerowanym grafie. Program oczekuje w tym momencie podania poniższych wartości :

- Liczbę wierzchołków
- Liczbę generacji (ilość iteracji dla algorytmu genetycznego)
- Współczynnik mutacji (ilość ścieżek, w których dojdzie do mutacji)

Drugi wariant odczytuje z pliku tekstowego krawędzie grafu oraz prosi użytkownika o podanie następujących danych:

- Liczbę wierzchołków
- Wartość pierwszego wierzchołka

Odczytanie z pliku odbywa się za pomocą metody open_file() która odczytuje linijka po linijce plik tekstowy oraz przerywa pracę programu jeśli użytkownik poda złą ścieżkę.

```
25;1000;3
0;1;1;
0;2;3;
0;3;4;
0;4;5;
1;2;1;
1;3;4;
1;4;8;
2;3;5;
2;4;1;
3;4;2;
```

przykładowa zawartość pliku tekstowego

W pierwszej linijce pliku tekstowego należy podać odpowiednio ilość krawędzi, ilość generacji oraz współczynnik mutacji.

4 Typy zdefiniowane w programie

W programie zdefiniowano następujące klasy:

```
class Obiekt
{
public:
    virtual void show()=0;// wypisz
    virtual void delet() = 0;//usuń

    virtual ~Obiekt() {};// dekonstruktor
};
```

Jest to nadrzędna klasa czysto wirtualna, jej metody są nadpisane przez Klasy dziedziczące.

```
class Graf : public Obiekt
protected:
     //std::vector<Point>punkty;
     int amount of verticles; // liczba wierzcholkow
     int total edg; // ilosc krawedzi
     int first vertex; //pierwszy wierzcholek
     std::map<std::pair<int, int>, int>map edges;
     void Add Edge(int X, int Y, int weight);// dodaje krawędź
dodaj do protected
     void GenerateGraf();// generuje losowy graf
     int Exsist(int x, int y);//sprawdza czy istnieje już
jakis graf
public:
     Graf(int number, int first, bool random graph = false);
//konstruktor
     virtual void show();
     void Show info Graf();//pokazuje informacje o grafie
     void delet() override {};
      ~Graf() {};
     friend class Path; //przyjaźn po to żeby sciezka miała
dostep do prywatnych zmiennych
     friend class User manage;
};
```

Jest to klasa pochodna od klasy Obiekt, przechowywane są tutaj wartości potrzebne do opisania Grafu, takie jak liczba wierzchołków, ilość krawędzi grafu, wartość pierwszego wierzchołka, mapa krawędzi, z których zbudowany jest graf, oraz metody takie jak void Add_Edge(int X, int Y, int weight); która dodaje kolejne krawędzie do mapy, void GenerateGraf(); generująca losowy graf w przypadku wybrania pierwszego wariantu programu. int Exsist(int x, int y); sprawdzająca czy istnieje już jakiś graf.

```
class Path : public Obiekt
     Graf* graf;//obiekt typu graf
     std::vector<pary elem>population; // każdy element pary
to jeden punkt vector i koszt (odleglosc)
     int num of populacji;//size of population
     int real size population; //real sizee
     int generation;//amount of generations
     int num of mut;//mutiation rate
     bool show population; //flag to show population
     void first population();//generuje początkową populację
     int Valid solution(std::vector<int>& solution);
     voidCross Over(std::vector<int>&parent1,std::vector<int>&
parent2);
           Binary search (std::vector <int>& child,
     void
                                                            int
total cost );
     void run();
     int Best Solution();
     bool Exist chromosome(const std::vector<int>& v);
public:
     Path(Graf*
                   graf,
                            int
                                   amount of population,
generations, int mutation rate, bool show population = true);
     virtual void show();
     void delet() override {};
     ~Path() {};
     friend class Graf;
     friend class User manage;
};
```

Jest to druga klasa pochodna klasy Obiekt, przechowywane są w niej zmienne opisujące kolejne ścieżki oraz zmienne użyte w procesie wybierania najkrótszej drogi algorytmem genetycznym. void first_population(); generuje początkową populację. int Valid_solution(std::vector<int>& solution); z kolei ta metoda zapisuje do kontenera set otrzymany wektor i sprawdza czy nie zawiera zdublowanych wartości oraz czy wszystkie elementy

są połączone poprawnie w wyniku tej metody zwrócone zostaje całkowity koszt ścieżki lub wartość -1 jeżeli metoda ta wykryje błąd w ścieżce. voidCross_Over (std::vector <int> &parent1 ,std::vector<int>&parent2); Przeprowadza krzyżowanie się ścieżek ze sobą w efekcie czego powstają nowe. void Binary_search (std::vector <int>& child, int total_cost); metoda ta jest używana w celu dodania nowej ścieżki powstałej w wyniku krzyżowania do wektora par population. void run(); metoda ta jest odpowiedzialna za przeprowadzenie całego algorytmu programu wywołując w odpowiednich miejscach kolejne metody oraz sprawdzjąc wyniki przez nie zwracane. int Best_Solution(); metoda która zwraca najlepszą ścieżkę w grafie. bool Exist_chromosome(const std::vector<int>& v); public: sprawdza czy istnieje już taka ścieżka w mapie krawędzi i zwraca true jeśli nie istnieje, w przeciwnym wypadku zwróci false.

```
struct sort_pred
{
     bool operator()(const pary_elem& firstElem, const
pary_elem& secondElem)
     {
         return firstElem.second < secondElem.second;
     }
};</pre>
```

Jest to struktura użyta do posortowania par w wektorze, użyta w metodzie first population

```
class User_manage
{
    void open_file(Graf* graf2);
public:
    User_manage() {};
    void start();
    friend class Graf;
    friend class Path;
    ~User_manage() {};
};
```

Klasa używana do komunikacji z użytkownikiem, void start() rozpoczyna pracę programu od zapytania użytkownika o wszystkie potrzebne parametry, oraz w drugim wariancie o dokładną ścieżkę do pliku tekstowego. Jednocześnie metoda ta sprawdza poprawność danych wpisywanych przez użytkownika, a przy błędnym podaniu prosi o ponowne wpisanie danej wartości aż do skutku. później wywołuje konstruktor klasy Graf oraz wywołuje metodę run() klasy Path, która była opisana wyżej.

5 Testowanie

Program został przetestowany pod kątem wprowadzenia błędów przez użytkownika. Przykładem może być sytuacja początkowa w której użytkownik proszony jest o wprowadzenie danych liczbowych, w momencie podania niepoprawnych wartości np gdy zamiast "25" użytkownik poda "25g" program poprosi o ponowne wpisanie danej wielkości ze stosownym alarmem.

```
Welcome in algorithm of Traveling Salesman Problem (TSP)
Tell me what do you want to do:
(Insert Corresponding numbers 1 or 2)
1. -> Generate Random Graph
2. -> Insert Verticles Manually

Congrats, Your Choice: 1

Insert Amount of Verticles:

ONLY NUMBERS.TRY AGAIN:
```

W momencie podania złej ścieżki do pliku tekstowego program kończy działanie z stosownym alertem:

```
ENTERING THE DATA FOR GRAPH FROM INPUT .TXT FILE
ENTER THE PATH TO THE INPUT .TXT FILE

data.txxt

THE FILE COULD NOT BE OPENED

THE PROGRAM WILL TURN OFF
```

6 Wnioski

Program do rozwiązania problemu komiwojażera z algorytmem genetycznym okazał się bardzo ciekawym projektem. Najbardziej wymagające okazało się zarządzanie mapą par elementów oraz zastosowanie pełnej losowości gdy użytkownik wybierze pierwszy wariant programu z losowo zbudowanym grafem. Nie lada wyzwaniem okazało się zbudowanie odporności programu na podstawowe błędy użytkownika które mogą czyhać na każdym kroku podczas wykonywania się programu.